

ความสามารถด้านนวัตกรรม..... เบื้องหลังความสำเร็จเหนือวิกฤต

ธันวาคม 2021 • Innovation •

ดร.สุรเดช จงจวรรณศิริ ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานกลยุทธ์และวิทยาการ ทริส คอร์ปอเรชั่น

ปี 2020 ที่ผ่านมา ถูกโลกจดจำด้วยความปั่นป่วนจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่เราอาจเห็นธุรกิจต่างประสบปัญหากันอย่างหนัก โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นโรงแรมที่พัก สถานที่ท่องเที่ยว หรือสายการบิน รวมถึงยังลุกลามไปยังธุรกิจอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกันในวงกว้าง ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีบางธุรกิจที่สามารถเติบโตสวนขึ้นมาจากผลิตภัณฑ์หรือบริการที่ตอบรับกับสถานการณ์ได้ดี ยกตัวอย่างเช่นบริการประชุมออนไลน์ โดยเฉพาะแอปพลิเคชัน Zoom Cloud Meeting ที่ได้รับความนิยมอย่างมากจนแทบจะทำให้คำว่า “Zoom” กลายเป็นคำเรียกสำหรับการประชุมออนไลน์กันไปเลยก็ว่าได้ แต่นั่นก็อาจเป็นเพียงส่วนเล็กๆ ที่เราพอจะนึกถึงได้

แต่ในปี 2020 เดียวกันนี้เอง สิ่งที่น่าสร้างความประหลาดใจให้กับคนทั่วไปเมื่อ Apple บริษัทเทคโนโลยียักษ์ใหญ่ของโลกได้มีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดหรือ Market Capitalization เพิ่มขึ้นสูงเกินกว่า 2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เป็นบริษัทแรกในประวัติศาสตร์เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2020 ท่ามกลางความปั่นป่วนจากเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ยังคงแพร่ระบาดอย่างไม่มีทีท่าว่าจะสิ้นสุดเมื่อใด และที่สำคัญคือ Apple นี้เองก็เป็นบริษัทแรกในประวัติศาสตร์ที่ทำสถิติการเป็นบริษัทที่มีมูลค่าสูงกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ เมื่อ 2 ปีก่อนหน้านั้นเช่นเดียวกัน (เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2018) หรือพูดง่ายๆ คือ Apple สามารถเพิ่มมูลค่าตัวเองเป็น 2 เท่าได้ภายในระยะเวลาเพียง 2 ปีเท่านั้น นอกจากนี้ยังถูกคาดหมายจากนักวิเคราะห์ว่ามูลค่าดังกล่าวจะทะลุระดับ 3 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ ได้ภายในปี 2022 หรือปีหน้านี้ (ปัจจุบันอยู่ที่ระดับประมาณ 2.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ)

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของ Apple ที่พุ่งทะยานไปกว่า 2 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ นั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความเติบโตในช่วงระยะเวลา 10 ปี พบว่าสามารถสร้างความเติบโตได้มากกว่า 764% เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของบริษัทชั้นนำในดัชนี S&P 500 ของสหรัฐที่มีความเติบโตได้กว่า 183% หรือเรียกว่าเติบโตมากกว่าบริษัทชั้นนำโดยเฉลี่ยมากกว่า 4 เท่าตัวเลยทีเดียว

Apple's surge in market value

Ten-year percentage change in market capitalization.

SOURCE: FactSet

Apple เป็นบริษัทที่สร้างความเติบโตจากผลิตภัณฑ์และบริการที่ได้รับการตอบรับอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ยุคของผู้ก่อตั้งอย่าง Steve Jobs บริหารงานในช่วงยุค 80 ต่อเนื่องจนถึง Tim Cook ที่เป็นซีโอโอในปัจจุบัน โดยในปี 2021 นี้ Apple ยังคงได้รับการจัดอันดับให้เป็นบริษัทนวัตกรรมยอดเยี่ยมของโลก (The Most Innovative Companies) อันดับหนึ่งจาก Boston Consulting Group หรือ BCG ทั้งนี้ตลอดกว่า 20 ปีที่ผ่านมา Apple สามารถครองอันดับหนึ่งมาได้อย่างต่อเนื่องเกือบทุกปี (มีเพียงบางปีที่เสียตำแหน่งให้กับ Google) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถด้านนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความสำเร็จในเชิงมูลค่าดังที่เราได้พูดถึงกันไปก่อนหน้านี้เป็นอย่างดี

โดยในแต่ละปี Apple จะมีการจัดงานเปิดตัวผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ๆ ของตัวเอง เพื่อนำเสนอนวัตกรรมที่มักจะ สามารถสร้างแรงกระตุ้นต่อความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะเห็นได้จากการติดตามและการจองซื้อ ภายหลังจากงานเปิดตัว ที่มักจะสร้างปรากฏการณ์เป็นสถิติอยู่เสมอ สำหรับในงานเปิดตัวล่าสุดช่วงเดือนเมษายน 2021 ที่ผ่านมานี้ เราได้เห็นการนำเสนอบริการบัตรเครดิต Apple Card ที่ Apple คาดหวังถึงการสร้างความเปลี่ยนแปลงในธุรกิจการให้บริการทางการเงินเลยทีเดียว

หากเราพิจารณาถึงการเติบโตของ Apple จะพบว่าบริษัทได้เริ่มต้นในอุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และขยายสู่ธุรกิจและบริการทางด้านดิจิทัลต่างๆ จนในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลถือเป็นเครื่องมือและแพลตฟอร์มที่ธุรกิจต่างๆ จะต้องปรับตัวเข้าหา จึงทำให้ขีดจำกัดการเติบโตของ Apple ที่มีพื้นฐานในด้านนี้อยู่แล้วนั้น ขยายออกไปได้เรื่อยๆ ตาม ตลาดและกลุ่มผู้บริโภคที่บริษัทต้องการ ความสามารถในการขยายธุรกิจเพื่อสร้างความเติบโตนี้เองเป็นผลลัพธ์ที่จับ ต้องได้มากที่สุดของการนิยามตนเองว่าเป็นบริษัทนวัตกรรมหรือ Innovative Company และเป็นสิ่งที่ผู้ถือหุ้นหรือนักลงทุนให้ความเชื่อมั่น อันส่งผลโดยตรงต่อราคาหุ้นที่พุ่งสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนั่นเอง

ยังมีอีกตัวอย่างหนึ่งที่น่าสนใจนั่นคือ Tesla ที่เราต่างรับรู้ถึงความต้องการในรถยนต์ไฟฟ้าที่กำลังมาทดแทนการใช้ เชื้อเพลิงฟอสซิลแบบเดิม หรืออาจรู้จัก Elon Musk ซีโอโอผู้ปลุกปั้น Tesla ให้กลายเป็นบริษัทวิศวกรรมที่ประสบความสำเร็จแซงหน้าแบรนด์รถยนต์ชั้นนำในอดีตอย่าง Toyota, Mercedes หรือ GM โดย Tesla นั้นได้รับการจัด อันดับเป็นบริษัทนวัตกรรมลำดับที่ 5 ในปีนี้ (รองจาก Apple, Alphabet, Amazon และ Microsoft) และเป็นหนึ่งในสองบริษัทที่สอดแทรกเข้ามาติดอันดับ Top 10 โดยไม่ใช่บริษัทเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง (อีกหนึ่งบริษัทคือ Pfizer)

กรณีของเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้านี้ที่น่าสนใจอย่างยิ่งที่ต้องพูดถึง หากย้อนกลับไปแล้วในยุคเริ่มต้นของการพัฒนา รถยนต์เพื่อใช้ทดแทนการเดินทางโดยรถม้าหรือกว่า 100 ปีก่อน ได้มีการพัฒนารถยนต์ที่มีการใช้พลังงานใน 3 รูปแบบคือ ใช้น้ำ ไฟฟ้า และน้ำมัน ซึ่งการพัฒนารถยนต์ใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงได้ขยายตัวอย่างรวดเร็วโดย Henry Ford ผู้ปฏิวัติการผลิตแบบ Assembly Line ให้รถยนต์สามารถเป็นสิ่งที่ผู้บริโภคเข้าถึงและแพร่หลายได้อย่าง กว้างขวางในนามของ General Motor หรือ GM ทำให้รถยนต์รูปแบบอื่นนั้นไม่ได้ถูกพัฒนาต่อ จนกระทั่งมาถึงใน วันนี้ วันที่โลกให้ความสนใจกับเรื่องสิ่งแวดล้อม Tesla ที่สามารถตอบสนองในเรื่องดังกล่าวอย่างจริงจังกับการใช้ พลังงานสะอาด ปล่อยมลพิษน้อยกว่ารถยนต์ที่ใช้น้ำมัน รวมทั้งยังตอบสนองด้านรูปลักษณ์ สมรรถนะ และความ ทันสมัยให้กับผู้บริโภคยุคปัจจุบัน นี้ยังไม่รวมถึงการพัฒนาระบบรถยนต์ไร้คนขับที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ สนับสนุน ทั้งหมดทำให้ Tesla จากบริษัทที่ดำเนินการขาดทุนมาตลอดกลายเป็นบริษัทที่มีผลตอบแทนสูง เติบโต อย่างต่อเนื่องจนมีมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดอยู่ที่กว่า 7 แสนล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปัจจุบัน

ในกรณีนี้ให้ข้อคิดสำคัญที่น่าสนใจว่าปัจจุบันทั้ง Apple และ Tesla สองบริษัทนี้ยังคงให้ความสำคัญและลงทุนอย่าง ต่อเนื่องในการพัฒนานวัตกรรมทั้งที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปัจจุบันหรืออาจไม่ได้เชื่อมโยงโดยตรงกับผลิตภัณฑ์หรือ บริการในปัจจุบันโดยตรง โดย Apple ลงทุนในในบริการด้านบันเทิงและการเงิน รวมทั้งแผนการเปิดตัวรถยนต์ ไฟฟ้าไร้คนขับ ขณะที่ Tesla ของ Elon Musk นั้นลงทุนในธุรกิจเทคโนโลยีที่หลากหลาย ตั้งแต่การขนส่ง อวกาศ ปัญหาประติษฐ์ หรือโครงการ Starlink ที่มีเป้าหมายให้บริการอินเทอร์เน็ตจากระบบดาวเทียมนอกโลก ซึ่งนำไปสู่ การ Disrupt อุตสาหกรรมโทรคมนาคมกันเลยทีเดียว

การลงทุนอย่างที่เรารู้กันนี้นั้นคงไม่ใช่คำตอบทั้งหมดของที่มาความสำเร็จของบริษัทต่างๆ เหล่านั้น บริษัทนวัตกรรมจำเป็นต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ ที่จะสนับสนุน โดยเฉพาะกระบวนการจัดการภายในที่เป็นพื้นฐานสำคัญทั้งด้านบุคลากร องค์ความรู้ และวัฒนธรรมองค์กร สิ่งเหล่านี้ต่างเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความเชื่อมั่นต่อความคาดหวังในผลตอบแทนที่บริษัทได้ลงทุนไป

แต่อย่างน้อยที่สุด สิ่งที่เราจะพอสังเกตได้จากภายนอกก็คือ บริษัทนวัตกรรมจะมีการลงทุนในเทคโนโลยีและความก้าวหน้าต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ แม้บางอย่างนั้น เราอาจยังไม่สามารถคิดเชื่อมโยงกับธุรกิจในปัจจุบันของเขาเหล่านั้นได้เลย

ภาพประกอบ <https://www.cnbc.com/2020/08/19/apple-reaches-2-trillion-market-cap.html>